

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК IX. Ч. 119 (1015)

ВІВТОРОК, 4 ЖОВТНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, OCTOBER 4th, 1927.

No. 119 (1015).

VOL. IX.

ВЕЛИКИЙ БУНТ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ ТЮРМІ.

ТУЛОН, Франція, 30. вересня. — Вчора вечером сто в'язнів вилетіли з їхніх келій і улаштували демонстрацію внутрі фльотської тюрми в Тулоні, співаючи міжнародні робітничі гімни "Інтернаціонал". Після кількох годин збунтованих в'язнів опановано без проливу крові.

Тимчасом 200 робітників з поблизокого арсеналу згромадилися на дворі коло в'язниці і відгукнулися на цю подію у в'язниці співом "Інтернаціоналу" та вигуками: "Смерть поліції!"

Тюремні урядники закликали на поміч фльотську владу, яка вислала сильний відділ моряків, що без великого клопоту розігнали робітників.

Клопіт почався з того, що кільканадцятьох комуністів розбили стіни їхніх тюрмних

келій, при допомозі передано-го їм тайком знаряддя, а пізніше звільнили і інших в'язнів. Деякі в'язні, що брали участь у вчорашній демонстрації, підняли знову бунт сьогодні вранці, але його швидко подавлено і збунтованих в'язнів ізолювано.

ВІДКРИЛИ ЗМОВУ НА ЖИТТЯ ДИКТАТОРА П КОРОЛЯ.

З Еспанії наспіли першого жовтня повідомлення, що будуть би поліція в Мадриді відкрила анархістичну змову на вбивство еспанського диктатора Прімо де Ривери і короля Альфонса. Прімо де Ривера перебуває зараз в Каталонії, а король Альфонс тільки що вернувся до Мадриду. В зв'язку з цим арештовано 18 осіб. Поліція пильно слідкує за радикальним елементом.

ПЕРЕРВАЛИ ЗАЛІЗНИЧНИЙ ШЛЯХ АМЕРИКАНСЬКИМ ЛЕГІОНЕРАМ.

НІЦЦА, 25. вересня. — Невисліджені досі особи збомбардували частину залізничного шляху, яким мав переїхати поїзд з американськими легіонерами з Парижа до Рів'єри. Крім збомбардування шляху в однім місці, покладено на залізничний шлях дві великі каміні брили у інших місцях. У третім місці знайдено бомбу, що ще не експлуодувала. Все це зроблено на 5 минут перед приходом поїзничого поїзду, що попередив на кілька годин поїзд з легіонерами. Також і на цьому поїзді їхало около 50 легіонерів.

Крім того поперетинано около 57 телеграфних і телефонних дротів вздовж залізничного шляху. Досі невисліджено, хто це зробив, хоч поліція арештувала кількох італійських анархістів, що живуть у Рів'єрі. Поліція каже, що бунт це атентат є ділом французьких комуністів і анархістів, щоби пістити смерть Сакка й Ванзетті.

ГІНДЕНБУРГ ОДЕРЖАВ БАГАТО ДАРУНКІВ.

БЕРЛІН, 1. жовтня. — Ніхто ще в Німеччині не отримав стільки дарунків в день уродин, як теперішній президент німецької республіки фон Гінденбург, що в неділю святкував 80-ліття своїх уродин. З цілою Німеччини прислано йому тисячі всього рода дарунків. Вікна крамниць та магазинів майже скрізь були прикрашені в той день його портретами або бюстами.

АФРИКАНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ РОЗБИЛИ МІТІНГ ГЕН. СМУТА.

БЛЕМГОФ, Трансвалія, 1. жовтня. — Полуднево-африканські націоналістичні агітатори завойовали платформу, після боротьби при помочі крисел, палок та фляшок, на мітингу генерала Дж. С. Смута, буйшого прем'єра Полуднево Африканського Союзу, і не допустили його до вигодящегося заповідженої промови. Це сталося в п'ятницю, а противників ген. Смута було в залі около 300.

Бритійські прапори "Юніон Джек", що ними були удекоровані стіни, подерто на кусочки. Націоналісти вигнали членів Смутової полуднево-африканської партії з залі і боротьба продовжалася на дворі. В наслідок бікки залишилося багато людей з порозбиваними

головами, окровавленими обличчями і іншими пораненнями.

Після прогнання прихильників Смута, націоналісти "святкували перемогу" співом і танцями на платформі. Пізніше, вечером, на бенкеті, генерал Смут заявив, що в цілому своєму життю він ще нічого такого жахливого не бачив. "Країна — сказав він — дуже швидко стає малою Росією, але ми цьому не піддамося".

НА ЧОРНОМУ МОРІ ВТОПИЛОСЯ 17 МОРЯКІВ.

НИКОЛАІВ, Україна, 1. жовтня. — На Чорному морі, втопилося сімнадцять моряків, коли шалюча велика буря перетворила радянське судно.

БРИТІЙСЬКА ПАРТІЯ ПРАЦІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВИБОРІВ.

ЛОНДОН, 28. вересня. — Бритійська Партія Праці всю свою увагу звернула і всі свої надії покладає на слідуючі парламентарні вибори. Хоч до них ще не близько, то вона вже має 468 кандидатів приготовлених, а вибір кандидатів все ще продовжується. Членство Партії Праці обраховують на 3,500,000. Навіть приходить їй в минулому році збільшилася на 5,000 фунтів штерлінгів, отже загальний прихід з минулого року вносить 46,500 фунтів штерлінгів.

Поруч з цим в трейд-юніях іде розклад дійсної організації сили робітничої класи у Великій Британії. Лейбористські провідники після генеральної страйки яляються тої сили, що загрожує Бритійській буржуазії; і самі допомагають їй дисорганізації. Проектований Дж. Куком індустріальний союз найбільших юнійних організацій зазнав сильного удару від Ернеста Бевіна, секретаря юній транспортних робітників, що заявився рішучо

проти такого союзу. Другий лідер, Томас, секретар юній залізничодорожників, теж відтягнувся із того союзу. Залишилася його прихильником тільки майнерська Федерація.

ГВІТЛІ РЕЗИГНУЄ З РОБІТНИЧОГО КАВКАЗУ В ГЛЕЗГО.

ГЛЕЗГО, 26. вересня. — Дж. Гвітлі, робітничий посол до парламенту з дивізії Шетлстон в Глезгові і бувший міністер здоров'я в так званому робітничому правительстві, предложив свою резигнацію з члена місцевого робітничого кавказу (загального робітничого представничого зібрання). Це викликало здивування, бо свого часу Гвітлі уважали за есентуального наслідника Ремсея МекДоналда, як провідника Бритійської Партії Праці. Джон Гвітлі, по переконанн'ям поступовий соціаліст, працював колись як майнер, був десять років в міській раді у Глезгові, а від 1922 року є роб. послом до парламенту.

РАДИТЬ ВІДНОВИТИ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ АНГЛІЄЮ І РАД. СОЮЗОМ.

ЛОНДОН, 30. вересня. — Артур Дж. Маршал, управитель одної великої британської експортної фірми, що тільки недавно повернувся з Москви, помітив сьогодні довгу статтю в "Дейлі Нюз", в якій він радить розпочати кроки задля відновлення дипломатичних зв'язків з Радянським Союзом. Він гадає, що Чечерін, радянський народний комісар закордонних справ, хотіно згодися б на розпочаття старання задля погодження Радянського Союзу з Великою Британією, якщо він мав би заперення, що не зустрінеється з відмовою.

Маршал є інженером і жив та працював в Росії багато років. Він гадає, що найкращим першим кроком в напрямі погодження було б поладження довгу, що його Радянський Союз хоч і не визнає, а все таки може дешо й заплатити.

Тимчасом в урядових колах

в Англії панує думка, щоб з примиренням у відношенню до Радянського Союзу не поспішати, особливо ж зараз, коли у Франції виникли клопоти з Х. Раковським, радянським амбасадором в Парижі. Англія бажала б в першу чергу якогось заперення що до заховування "червоних" у майбутньому. Але ці шораз частіші голоси за відновленням дипломатичних зв'язків з Радянським Союзом мають своє важливе значіння.

ВІПЕРНІ СЛУХИ ПРО ВІДКЛИКАННЯ РАХОВСЬКОГО.

В англійських і прихильних англійській протирадянській політиці французьких часописах появляються вперте слухи про те, що французьке правительство таки буде настоювати на відкликанні Х. Раковського, радянського амбасадора до Франції.

ШЕФ ПОЛІЦІЇ У ВІНДЗОР В КЛОПОТІ.

ВІНДЗОР, Онт., 27. вересня. — Шеф поліції у Віндзорі, пров. Онтаріо, Д. Томпсон, відомий із свого переслідування комуністів в цьому місті, попав у клопіт. На вчорашньому засіданні міської ради алдерман К. В. Корі предложив резолюцію, що домагається рахункового звіту з оплат та спеціальних приходів, які, як він каже, шеф поліції Томпсон і деякі поліційні старшини ховали собі до кишені. Около 12 алдерманів голосували за цю резолюцію. Алдерман Корі обвинувачує також сержанта Джеймса Р. Вількінсона, голову міського бюра відпечатування пальців. Він заявив, що бу-

де домагатися публичного слідства, якщо цей звіт не буде задовольняючий, а також домагається суспендовання шефа поліції поки відбудеться судове слідство.

Алдерман Енсор домагався королівської комісії для розслідування, чому домам п'яства, розпусти і газардової гри дозволяється провадити свої чорні діла зовсім відкрито.

(Томпсон, це той самий шеф поліції, що на донос українських невольників заборонив лекцію т. Поповича, що була проголошена на одну з неділей цього літар а т. Бака звелів а-рештувати на мітингу, під відкритим небом.)

ЦІЛЕ МІСТО ВПАЛО ЖЕРТВОЮ ПОЖЕЖІ.

325 жидівських родин без даху над головою.

Містечко Коця, люблінського воєводства, впало жертвою страшною пожежі. Це містечко заселене переважно жидівською людністю. Пожежа вибухла ранком у млині, що належить до чотирох співвласників-Жидів.

Жертвою пожежі впало 170 родин, 129 господарських будинків і 49 штук живого інвентаря. Жертв у людей нема. Наслідком пожежі знайшлося 325 жидівських родин без даху над головою.

Є підозріння, що пожежа вибухла наслідком умисного підложення вогню. У зв'язку з цим арештовано одного з співвласників млина.

ПОДУТЬ НА СВЯТО ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

На величаве свято десятиліття Жовтневої революції й існування Радянських Республік поїдуть до Радянського Союзу такі визначні Американці, як Антон Синквейр, веселитівної слави письменник, професор Скот Нірінг, відомий вчений-економіст, Виллард, редактор ліберального тижневика "Нейш'н", Дж. В. Джансон, відомий негрський поет і інші симпатизи Радянських Республік.

МЕКСИКАНСЬКІ УЧИТЕЛІ ЗАСТРАЙКУВАЛИ.

МЕКСИКА СИТИ, 28. вересня. — Пресові повідомлення кажуть, що шкільні учителі в Вера Круз вийшли на страйк, домагаючись, щоб їм було заплачено заалегу платню. Робітничі юні, що підтримують страйк учителів, поставили у вівторок пікетчиків коло шкільних будинків, щоб пояснити дітям, що науки в школах не буде до того часу, поки не буде заплачено заалега платня учителям.

ЗБІРНИК 70-ТИРИЧЧЯ АКАД. БАГАЛІА.

Закінчено друкувати збірник наукових статей, присвячених 70-річчю народження видатного академіка Дмитра Івановича Багалія. В збірнику є статті найбільших учених України, Москви і Ленінграду.

НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУН КЕНЕКЕ НЕ ПРОПАВ.

БАГДАД, 29. вересня. — Німецький летун Отто Кенеке, що вибрався в дорогу до Північної Америки через Азію літаком "Германія", прилетів вчора до Багдаду. Він намірений відлетіти сьогодні, в годині п'ятій по полудні, до Бундер Аббас, в Персії. Кенеке заявив, що дальша його подорож буде через Бомбай, Калькуту, Сінгапур, Гон Конг, Японію до Сан Франціско.

ДО ВІДОМА ВСІМ ЧЛЕНАМ ЗАРЯДІВ.

Повідомяємо членів і членкинь зарядів всіх українських робітничих організацій при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, що у вівторок, 4. жовтня в годині 8.30 вечером відбуються важні збори, на які всі члени й членкині зарядів робітничих організацій повинні обов'язково прийти.

ЛЬВА ТРОЦЬКОГО ВИКЛЮЧЕНО З ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНУ.

МОСКВА, 1. жовтня. — Президія Комуністичного Інтернаціоналу однодушно вирішила в п'ятницю виключити Л. Троцького і М. Вуйовича з Виконавчого Комітету Комінтерну, за вперте продовжування їхньої шкідливої опозиційної роботи. Троцького покладано перед дисциплінарну комісію після того, як викрито було тайну друкарню і виключено чотирнацять опозиціонерів з партії. Він і там гостро виявив, що всі його заяви про свої помилки і про підпорядкування партійній дисципліні пішли в забуття.

Свою постанову про виключення Троцького й Вуйовича президія Комінтерну пояснює в слідуючий спосіб:

"Президія вважає за неможливе дальше залишення Троцького й Вуйовича в Комуністичному Інтернаціоналі через їхню дальшу недопустиму боротьбу

проти організації при допомозі підпольних друкарень, а також організування нелегальних осередків та викликування озлобленого очернювання проти Радянського Союзу за кордоном". (Ці відомости подає буржуазна преса і через це вони не зовсім ясні. Як, на ділі, поступила президія Комінтерну з цими двома провідниками опозиції, пояснимо в нашій газеті після одержання точніших відомостей з радянської преси.)

АЕРОПЛАН "ГЕРМАНІЯ" УШКОДЖЕНИЙ.

БАГДАД, Ірак, 30. вересня. — Аероплан "Германія" при злеті сьогодні зівів ушкоджений, але летун Отто Кенеке і його товариші вийшли ціло з пригоди. Тепер невідомо, коли Кенеке зможе вибратися в свою дальшу подорож.

СТРАШНА БУРЯ ПРОНЕСЛАСЯ НАД МІСТОМ СЕЙНТ ЛУІС.

СТ. ЛУІС, Мо., 1. жовтня. — Страшна буря (торнадо), що пройшла через горішню частину міста Сейнт Луїс, наробила тут величезного спустошення.

До тепер знайдено вже 89 трупів і нараховано 1,152 поранених, але це ще не повний підрахунок людських жертв. Буря завела всього чотири мінути і за цей час знищила або ушкодила 5,000 великих і менших будинків. Підрахунок вичищеної шкоди доходить до сотки мільонів доларів. Самих автомобілів, що ними буря кидала немов забавками, знищено на вартість більш одного мільона доларів.

Буря охопила простір шести квадратних миль і розмірами вичищеного спустошення майже дорівнює подібному ж неща-

стю, що сталося було в Сейнт Луїс, в наслідок торнадо у 1896 році.

ПОЛЬЩА МАЄ КЛОПІТ З ПОЗИЧКОЮ.

ВАРШАВА, 30. вересня. — Переговори, що провадилися між польським правительством і американськими корпораціями Бейер і Спілка та Чейз Секюрітіс, в справі позички \$75,000,000 на підтримання (стабілізації) польської валюти, перервано, бо польське правительсто відмовилося прийняти пропозицію дев'яносто доларів замість сотки. Переговори правдоподібно піchnуться на ново, на основі нової пропозиції, яку, як дехто гадає, зробили Американці.

ВЕЛИКІ ШКОДИ ВІД ПОВЕНІ І НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Наспівші радянські газети доносять, що повній принеся великі шкоди також околицям Дністра на Радянській Україні. Найбільше шкоди повній зробила в тираспільському окрузі. Вода затопила села Білявку, Яси і ин. Селяне і війська насипали земляні греблі, щоб спинити розлив води.

У селах Григоріополі, Ташлику, Бугораті затоплено всі плавні. Повній нанесла великі втрати садкам та городам; головні втрати зазнали культурні городи.

Одночасно в Молдавії й на Півдалью випав град та бушували великі гурагани й зливи. В Кам'янці злива й град пошкодили 1,500 десятин пізніх культур. Водого знесено багато худоби, птиці, збіжжя, кукурудзи, сіна. Вода нанесла в садки та городи величезне каміння, вагою до 50 пудів.

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС В КРИМУ.

МОСКВА, 30. вересня. — В четвер знову потряс Кримом гострий землетрус. Однак жертв цим разом не було і сподіються, що й втрати будуть невеликі. Мешканці Ялти, Севастополя і інших міст перебули ніч на вулицях.

БОРОДІН ПРИЛЕТІВ ЛІТАКОМ З КАНТОНУ НА СИБІР.

ВЕРХНЕ-УДІНСК, Сибір, 1. жовтня. — Михайло Бородін, бувший дорадник китайського національно-революційного уряду, прилетів сюди сьогодні літаком з Кантону, по дорозі до Москви. По дорозі з аеродрому до залізничної стації автомобіль, що віз його сторожу, перевернувся з наспіву, а в наслідку є один вбитий і кількох поранених.

Спішіть з допомогоюю жертвам повені в Галичині та Буковині